

Borze v preteklem tednu

1. april – 5. april 2024, leto XVI, št. 15

NLB Skladi, d.o.o.

Jure Štimac

Upravitelj premoženja

Prvi teden aprila je odnesel šalo

Višje cene surovin so prispevale k zaskrbljenosti glede novega vala inflacije, dobre makroekonomske objave pa so dvignile verjetnost, da bodo centralne banke odložile nižanje obrestnih mer.

v EUR	Donosnost v zadnjem tednu* (1. 4. 2024 – 5. 4. 2024)	Donosnost letos* (31. 12. 2023 – 5. 4. 2024)
Svet - MSCI World	-1,44%	+10,18%
ZDA - S&P 500	-1,30%	+11,83%
Evropa - DJ STOXX 600	-1,17%	+6,55%
Japonska -Topix	-2,97%	+9,41%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets	-0,15%	+4,89%

* vključujoč dividende, preračunano v EUR, vir: Bloomberg.

Niz rasti vrednosti tečajev in doseganja novih vrhov na svetovnih delniških trgih se je pretekli teden prekinil. Delniški indeks MSCI ACWI, ki meri gibanje tečajev svetovnih delnic, je izgubil 0,9 % vrednosti. Razpoloženje vlagateljev je večji del tedna zaznamovalo več dejavnikov, med katerimi so bile v ospredju naraščajoče cene surovin in geopolitične napetosti. Geopolitična trenja na Bližnjem vzhodu so krojila trg surovin, še posebej po izraelskem zračnem napadu na iransko ambasado v Siriji. Cena sodčka zahodnoteksaške nafte WTI se je povišala za 4,5 %, novo rekordno vrednost pa je doseglo zlato. Podatki o ameriškem trgu dela kažejo na to, da gospodarstvo ne zahaja v območje recesije, zaradi česar bi ameriška centralna banka lahko zmanjšala število znižanj obrestnih mer v letošnjem letu. Zahtevane donosnosti ameriška državnih obveznic so rasle in 10-letna državna obveznica je v petek dosegla 4,38 %, kar je najvišja donosnost od lanskega novembra.

Osrednji ameriški indeks S&P 500 je v preteklem tednu zabeležili padec v višini 1 %, merjeno v dolarjih, medtem ko je indeks tehnoloških delnic NASDAQ teden končal 0,8 % nižje. Trg dela v ZDA še vedno ostaja močan, saj so po poročanju urada za delo ameriški delodajalci v marcu ustvarili več kot 300.000 novih delovnih mest, kar je bistveno več od pričakovanih 200.000. Stopnja brezposelnosti je v skladu s pričakovanji zdrsnila na 3,8 % v primerjavi s februarjskimi 3,9 %. Vrednosti proizvodnega in storitvenega indeksa nabavnih menedžerjev (PMI) sta se marca znižali, vendar ostajata v rastoči fazi. Pozitiven signal za gospodarstvo je bila rast poslovne aktivnosti, medtem ko je na znižanje vrednosti kazalnika vplivala predvsem rast vhodnih cen. Med poslovnimi novicami se je nadaljevalo težko obdobje za Teslo, saj je družba sporočila, da so njene četrtletne dobave električnih avtomobilov padle prvič po letu 2020, zaradi česar je cena delnice zdrsnila za 6,2 %. Tržna kapitalizacija proizvajalca polprevodnikov Intel je v preteklem tednu upadla za kar 12,4 %, in sicer po objavi, da je s proizvodnjo čipov v lanskem letu ustvaril sedem milijard izgube. Razočarani so bili tudi vlagatelji v velike zdravstvene zavarovalnice zaradi novice, da bodo vladna plačila podjetjem, ki izvajajo programe Medicare Advantage, leta 2025 nižja od pričakovanih. Med zmagovalci borznega trga v preteklem tednu so bile delnice energetskega podjetja, pri čemer je največja ameriška naftna družba Exxon pridobila 4,4 % vrednosti.

Tudi tečaji evropskih delnic so teden zaključili nižje in končali niz rasti, ki se je začela februarja. Vrednost indeksa evropskih delnic STOXX Europe 600 je upadla za 1,2 %, nemški DAX pa je izgubil 1,7 % vrednosti. Inflacija v evroobmočju je upadla hitreje od pričakovanj na 2,4 %, vendar je jedrna inflacija brez upoštevanja cen hrane in energije ostala visoka pri 2,9 %. Evropski kompozitni indeks PMI se je okrepil in se z vrednostjo 50,3 vrnil nad 50, vendar sta Nemčija in Francija ostali na območju krčenja pri vrednosti 47,7 oziroma 48,3.

Bolje od razvitih trgov so pretekli teden v povprečju zaključile delnice družb s trgov v razvoju, predvsem na krilih indijskih in kitajskih delnic, medtem ko so indeksi brazilskih, korejskih in tajvanskih delnic teden končali v rdečem. Tajvan je prizadel najmočnejši potres v zadnjih 25 letih in med drugim za nekaj dni povzročil ustavitev proizvodnje v največji tovarni polprevodnikov družbe Taiwan Semiconductors. Na Kitajskem je ponovno prevladalo optimistično razpoloženje, saj se je vrednost proizvodnega indeksa PMI marca z 49,1 povišala na 50,8, medtem ko je indijski pri 59,1 ostal močan, vrednost sestavljenega indeksa PMI pa se je povzpela na 61,8 v primerjavi z 61,3 v prejšnjem mesecu.

Cena zlata je pretekli teden narasla na 2.325 dolarjev za unčo in dosegla novo najvišjo vrednost v zgodovini. Vzrok za 4 % tedensko rast je bila predvsem zaskrbljenost glede inflacije. V letošnjem letu je cena zlata pridobila slabih 13 %, od najnižje vrednosti v zadnjem letu, dosežene v začetku oktobra, pa je poskočila že za 28 %. Ključno vlogo pri spodbujanju naraščajočega trenda imajo predvsem nakupi centralnih bank, med katerimi je glavni kupec kitajska centralna banka. Nepremičninska kriza na Kitajskem je namreč spodbudila domače vlagatelje k iskanju zavetja v zlato, hkrati pa je zlato privlačno v očeh vlagateljev, ki jih skrbijo geopolitična tveganja, zaradi splošno priznanega statusa varnega premoženja.

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljavec premoženja, d.o.o., Tivolska cesta 48, Ljubljana, info@nlbskladi.si, ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 11. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 77/2018 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZTFI-1), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 20. člena Uredbe o zlorabi trga (Uredba (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga, v nadaljevanju: Uredba o zlorabi trga). Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 7. členu Uredbe o zlorabi trga. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerihkoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi in portfelji strank gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalskih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajatelj iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.